

Zycie i praca w Wielkiej Brytanii

Prawa i obowiązki obywateli Nowych Państw Członkowskich od 1 maja 2004 r.

Nowe Państwa Członkowskie:

- Cypr
- Czechy
- Estonia
- Węgry
- Litwa
- Malta
- Lotwa
- Polska
- Słowacja
- Słowenia

Czego dotyczy niniejsza broszura?

Niniejsza broszura wyjaśnia, w jaki sposób obywatele nowych państw członkowskich mogą przybywać, mieszkac i pracować w Wielkiej Brytanii. Informuje o tym, gdzie, w razie potrzeby, można uzyskać więcej informacji na ten temat.

Spis treści

Przyjazd do Wielkiej Brytanii	3
Program Rejestracji Pracowników	6
Gdzie szukać dalszych informacji	14
Informacje dla pracodawców	16

Przyjazd do Wielkiej Brytanii

Czy muszę okazać paszport lub dowód osobisty przy przekraczaniu granicy Wielkiej Brytanii?

Tak. Przy przekraczaniu granicy Wielkiej Brytanii konieczne będzie okazanie paszportu lub dowodu osobistego. Przybywając do portu morskiego lub lotniczego, należy korzystać z osobnego przejścia, jeżeli takie przejście występuje, oznaczonego EEA/EU (Europejski Obszar Gospodarczy/Unia Europejska - EOG/UE).

Czy mam prawo mieszkać w Wielkiej Brytanii?

Prawo Wspólnoty Europejskiej daje prawo stałego pobytu w Wielkiej Brytanii:

- osobom pracującym w Wielkiej Brytanii; lub
- osobom posiadającym wystarczająco duże środki finansowe, aby utrzymywać się bez korzystania z funduszy publicznych.

Czy moja rodzina może dołączyć do mnie w Wielkiej Brytanii?

Tak. Jeżeli dana osoba ma prawo przebywać w Wielkiej Brytanii, rodzina może do tej osoby dołączyć.

W świetle prawa Wspólnoty Europejskiej rodzina obejmuje:

- meza lub żonę;
- dzieci lub wnuki danej osoby, oraz dzieci lub wnuki małżonki danej osoby (jeżeli dzieci są w wieku poniżej 21 lat) lub dzieci w wieku powyżej 21 lat pozostające na utrzymaniu danej osoby;
- krewni pozostający na utrzymaniu, np. rodzice lub dziadkowie danej osoby lub małżonki;
- w przypadku studentów, jedynie żona lub mąż oraz dzieci pozostające na utrzymaniu mogą do tej osoby dołączyć;
- partnerzy (konkubenci) pochodzący z krajów nie należących do Unii Europejskiej pod warunkiem, że spełniają wymogi przepisów o imigracji.

Inni krewni danej osoby, tzn. bracia, siostry lub kuzyni nie posiadają automatycznego prawa do zamieszkania w Wielkiej Brytanii z daną osobą. Rozpatrzemy jednak wnioski o pobyt złożone przez innych krewnych danej osoby, jeżeli pracuje ona w Wielkiej Brytanii oraz:

- krewni pozostają na utrzymaniu tej osoby; lub

- zamieszkiwali z dana osoba przed przybyciem do Wielkiej Brytanii.

W jaki sposób moja rodzina może przybyć i zamieszkać ze mną w Wielkiej Brytanii?

Krewni nie będący obywatelami EOG (Europejskiego Obszaru Gospodarczego) muszą uzyskać rodzinne zezwolenie EOG, jeżeli przybywają do Wielkiej Brytanii w celu zamieszkania na stałe lub na dłuższy okres czasu z dana osoba. Uzyskanie zezwolenia konieczne jest przed wyjazdem do Wielkiej Brytanii. Osoby przybywające do Wielkiej Brytanii bez zezwolenia rodzinnego EOG mogą otrzymać odmowę przekroczenia granicy.

Czy moi krewni nie będący obywatelami państw członkowskich EOG muszą uzyskać zezwolenie rodzinne EOG, aby mnie odwiedzić w Wielkiej Brytanii?

Obywatele niektórych krajów muszą uzyskać wizę, aby przybyć do Wielkiej Brytanii. Krewni osób przebywających w Wielkiej Brytanii, z krajów w których wymagana jest wiza, będą musieli uzyskać wizę lub zezwolenie rodzinne EOG, aby przybyć do Wielkiej Brytanii. Krewni, z krajów w których wiza nie jest wymagana, mogą przebywać w Wielkiej Brytanii bez wizy lub zezwolenia przez okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, pod warunkiem spełniania przepisów imigracyjnych. Informacje o tym, od kogo wymaga się uzyskania wizy znajdują się w Internecie na stronach:

www.ukvisas.gov.uk

Czy mam prawo do Zezwolenia na pobyt w Unii Europejskiej?

Osoby posiadające pełne prawo do swobodnego przemieszczania się w Wielkiej Brytanii mogą uzyskać zezwolenie na pobyt potwierdzające ten fakt. Wniosek o udzielenie takiego zezwolenia można złożyć na formularzu EEC1.

Następujące osoby posiadają pełne prawo swobodnego przemieszczania się:

- obywatele Malty i Cypru pracujący w Wielkiej Brytanii;
- obywatele innych krajów wstępujących do Unii Europejskiej, którzy pracowali legalnie w Wielkiej Brytanii nieprzerwanie przez okres 12 miesięcy;
- osoby prowadzące działalność gospodarczą; lub
- osoby zamieszkające w Wielkiej Brytanii jako studenci studiów dziennych oraz emeryci lub osoby posiadające wystarczające środki utrzymania.

Osoby nie majace pewnosci co do wlasnego statusu imigracyjnego powinny zglosic sie do Biura Informacji do spraw Imigracji i Narodowosci (*Immigration and Nationality Enquiry Bureau*): Tel.: 0870 606 7766

Jak zlozyc wniosek o Zezwolenie na pobyt?

Formularze wniosków mozna uzyskac w Oddziale Formularzy Wniosków (*Application Forms Unit*).

Telefon: 0870 241 0645

Usługa „Text-phone”: 0800 3898289

Internet: www.ind.homeoffice.gov.uk

Formularze wniosków zawieraja wyjas nienia w jaki sposób dana osoba moze potwierdzic swój status w Wielkiej Brytanii.

Program Rejestracji Pracowników

Od dnia 1 maja 2004 r. większość obywateli nowych państw członkowskich (z wyjątkiem Cypru i Malty) pracujących w Wielkiej Brytanii będzie objętych Programem Rejestracji Pracowników z krajów przystępujących do Unii. Osoby objęte tym programem będą musiały zarejestrować się, jeżeli zamierzają pracować dla pracodawcy w Wielkiej Brytanii przez okres przekraczający jeden miesiąc.

Po okresie 12 miesięcy nieprzerwanego legalnego zatrudnienia w Wielkiej Brytanii, dana osoba będzie miała pełne prawo do swobodnego przemieszczania się. Następnie możliwe będzie uzyskanie zezwolenia na pobyt w EOG potwierdzającego status tej osoby.

Obywatele Malty i Cypru pracujący w Wielkiej Brytanii mogą wnioskować o zezwolenie na pobyt w chwili obecnej.

Dalsze szczegółowe informacje znajdują się poniżej.

Czy muszę się rejestrować do pracy w Wielkiej Brytanii?

Następujące osoby będą musiały się zarejestrować w Urzędzie Spraw Wewnętrznych Wielkiej Brytanii (*Home Office*):

- obywatele jednego z nowych Państw Członkowskich (oprócz Malty i Cypru) objęci Programem Rejestracji Pracowników; oraz
- osoby rozpoczynające pracę w dniu 1 maja 2004 r. lub po tej dacie; lub
- osoby pracujące w Wielkiej Brytanii przed 1 maja bez zezwolenia.

Następujące osoby nie są objęte rejestracją pracowników i w związku z tym nie muszą się rejestrować, jeżeli spełniają jeden lub więcej z poniższych warunków:

- osoby prowadzące działalność gospodarczą;
- osoby pracujące w Wielkiej Brytanii przez 12 miesięcy lub dłużej w tym samym miejscu pracy, w którym są zatrudnieni w dniu 1 maja 2004 r.;
- osoby pracujące legalnie w Wielkiej Brytanii i pozostające w tym samym miejscu pracy po dniu 1 maja 2004 r.;
- osoby, które uzyskały zezwolenie na przyjazd do Wielkiej Brytanii przed 1 maja jako sezonowi pracownicy w rolnictwie i podjęli pracę w ramach Programu Sezonowych Pracowników w Rolnictwie w dniu 1 maja lub później;
- osoby świadczące usługi w Wielkiej Brytanii w imieniu pracodawcy nie posiadającego siedziby w Wielkiej Brytanii;

- osoby będące jednocześnie obywatelami Wielkiej Brytanii, innego państwa członkowskiego EOG (oprócz 8 nowych państw członkowskich) lub Szwajcarii;
- najbliżsi krewni obywateli Szwajcarii lub innego państwa członkowskiego EOG (oprócz jednego z 8 nowych państw członkowskich) pracujących w Wielkiej Brytanii;
- członkowie rodzin obywateli Szwajcarii lub innego państwa członkowskiego EOG zamieszkujących w Wielkiej Brytanii jako studenci, emeryci lub osoby posiadające wystarczające środki utrzymania.

Kiedy należy się rejestrować?

Wniosek o rejestrację w ramach Programu Rejestracji Pracowników należy złożyć **natychmiast po podjęciu nowej pracy**. Jeżeli dana osoba nie złoży wniosku w ciągu miesiąca od podjęcia zatrudnienia, zatrudnienie stanie się nielegalne po upływie tego terminu. Zatrudnienie będzie nielegalne do momentu wydania zaświadczenia o rejestracji oraz konieczne może się okazać przerwanie zatrudnienia.

W jaki sposób należy złożyć wniosek?

Należy wypełnić formularz wniosku WRS (Program Rejestracji Pracowników), podając nazwisko, adres, datę urodzenia, obywatelstwo oraz szczegółowe dane dotyczące zatrudnienia.

W celu uzyskania formularza wniosku lub informacji, można zatelefonować pod numer: **08705 210 224**

lub odwiedzić strony: www.ind.homeoffice.gov.uk lub www.workingintheuk.gov.uk

Formularz należy przesłać pod adres:

**Worker Registration Team
Home Office
Walsall Road
Cannock
WS11 0WS**

Zalecamy wysłanie wniosku listem poleconym.

W przypadku składania wniosku po raz pierwszy, razem z wnioskiem należy przesłać:

- pismo od pracodawcy potwierdzające fakt zatrudnienia;
- dwa zdjęcia paszportowe;
- paszport lub dowód osobisty; oraz

- opłacie wysokości 50 GBP.

Jak dokonać płatności?

Płatności można dokonać czekiem banku Wielkiej Brytanii, przekazem pocztowym w Wielkiej Brytanii oraz lub kartą płatniczą lub kredytową. Wpłynięcie płatności na konto może w niektórych przypadkach trwać do 5 dni. Najszybszym sposobem dokonania płatności jest przekaz pocztowy.

Dalsze postępowanie

Jeżeli wniosek zostanie rozpatrzony pozytywnie, wnioskodawca otrzyma pocztą następujące dokumenty:

- **Karta rejestracji**

Zawiera nazwisko wnioskodawcy, datę urodzenia, obywatelstwo, zdjęcie oraz numer identyfikacyjny. Karta rejestracji zachowuje ważność przez cały okres rejestracji w tym programie.

- **Zaswiadczenie o rejestracji**

Zaswiadczenie ma formę listu. Jest to zezwolenie na pracę dla pracodawcy wymienionego we wniosku. Kopia zaswiadczenia zostanie przesłana pracodawcy. Ważność zaswiadczenia wygasa w dniu zakończenia pracy dla danego pracodawcy. Jeżeli dana osoba nie pracuje już dla danego pracodawcy w chwili wydania zaswiadczenia, zaswiadczenie jest nieważne.

- **Paszport lub dowód osobisty**

Kartę rejestracji i zaswiadczenie należy przechowywać w bezpiecznym miejscu.

Jeżeli decyzja w sprawie wniosku będzie odmowna (np. jeżeli dana osoba nie musi się rejestrować w tym programie), wnioskodawca otrzyma pismo odmowne oraz paszport lub dowód osobisty. Opłata zostanie zwrócona w całości. Kopia pisma odmownego zostanie przesłana pracodawcy.

Co należy robić w przypadku zmiany miejsca pracy?

W przypadku zmiany miejsca pracy, należy złożyć wniosek o zaswiadczenie o rejestracji w ramach Programu Rejestracji Pracowników stanowiące pozwolenie na pracę dla nowego pracodawcy. Należy skorzystać z formularza wniosku WRS.

Należy podać numer identyfikacyjny znajdujący się na karcie rejestracji oraz przedstawić dane dotyczące nowego pracodawcy.

Wtedy zostanie wydane nowe zaświadczenie wskazujące nowego pracodawcę. Kopia zaświadczenia zostanie przesłana do nowego pracodawcy. Należy zachować nowe zaświadczenie wraz z pierwszym zaświadczeniem i kartą rejestracji ze zdjęciem.

Czy muszę płacić przy składaniu wniosku o kolejne zaświadczenie o rejestracji?

Nie. Oplata pobierana jest jedynie przy pierwszym wniosku składanym w ramach Programu Rejestracji Pracowników i wydaniu karty rejestracji.

Czy mogę pracować jednocześnie w więcej niż jednym miejscu pracy?

Tak, ale konieczne jest złożenie wniosku o zaświadczenie o rejestracji dla każdego pracodawcy, u którego zatrudniona jest dana osoba.

Kim jest pracodawca?

Pracodawca jest osobą bezpośrednio wypłacającą wynagrodzenie pracownika.

Czy muszę składać wniosek o zaświadczenie o rejestracji, gdy zmieniam miejsce pracy podczas zatrudnienia w tej samej agencji pośrednictwa pracy?

Nie. Jeżeli nie występuje przerwa w zatrudnieniu, dana osoba posiada stałe zezwolenie na pracę w ramach tej samej agencji pośrednictwa pracy, bez względu na miejsce zatrudnienia. Jeżeli nastąpi przerwa w zatrudnieniu trwająca dłużej niż jeden miesiąc, dana osoba będzie musiała złożyć wniosek o zaświadczenie o rejestracji w momencie podjęcia pracy.

Co należy zrobić w momencie zakończenia zatrudnienia?

Jeżeli dana osoba otrzymuje już zasiłek na dziecko lub korzysta ze zwolnienia podatkowego, a kończy się zatrudnienie tej osoby, należy skontaktować się z międzynarodową linią informacyjną do spraw zasiłków na dzieci pod numerem telefonu 0845 302 1454.

Co zrobić w razie zgubienia karty rejestracji lub zaświadczenia?

Należy się skontaktować z Zespołem Rejestracji Pracowników.

Jakie są korzyści z rejestracji w Programie Rejestracji Pracowników?

Po okresie 12 miesięcy nieprzerwanego legalnego zatrudnienia w Wielkiej Brytanii, dana osoba będzie miała pełne prawo do swobodnego przemieszczania się i nie

bedzie juz musiala sie rejestrowac w Programie Rejestracji Pracownikow. Osoba ta bedzie mogla uzyskac zezwolenie na pobyt w EOG potwierdzajacy prawo do zamieszkiwania w Wielkiej Brytanii na mocy prawa Wspólnoty Europejskiej.

Co wlicza sie do 12 miesiecy nieprzerwanego zatrudnienia?

„Nieprzerwane zatrudnienie” oznacza, ze dana osoba nie moze pozostawac bez pracy przez okres dluzszy niz suma 30 dni w ciagu 12 miesiecy. W celu wykazania 12 miesiecy nieprzerwanego zatrudnienia konieczne beda zaswiadczenia o rejestracji lub inne dowody swiadczone o zatrudnieniu.

Czy moze wziac urlop?

Tak, ale musi to byc platny urlop, a nie przerwa w zatrudnieniu.

Jakie sa korzysci z rejestracji?

Rejestracja natychmiast po podjeciu pracy lezy w interesie pracownika. Umozliwi to rozpoczecie naliczania czasu 12 miesiecy nieprzerwanego zatrudnienia oraz umozliwi danej osobie uzyskanie pelnego prawa do swobodnego przemieszczania po uplywie 12 miesiecy.

Pracodawca nie bedzie miec prawa do zatrudniania danej osoby przez okres dluzszy niz jeden miesiac, jezeli w tym czasie pracownik nie zlozy wniosku o rejestracje.

Czy liczba osób objetych Programem Rejestracji Pracownikow jest ograniczona?

Takie ograniczenia nie wystepuja. Osoby, które znajda zatrudnienie w Wielkiej Brytanii i zapewnia sobie srodki utrzymania beda mile widziane.

Czy musze oplacac podatki oraz Ubezpieczenie Spoleczne?

Osoby, których dochody w Wielkiej Brytanii osiagną określony próg, muszą placic podatki oraz odprowadzac skladki na ubezpieczenie spoleczne. Platnosci dokonuje sie poprzez firme pracodawcy i zazwyczaj sumy te odejmowane sa od wynagrodzenia.

Osoby, które pracowaly wczesniej w Wielkiej Brytanii i nie maja pewnosci co do swoich zobowiazan podatkowych oraz zwiazanych z ubezpieczeniem spolecznym wynikajacych z wczesniejszego okresu, moga sie skontaktowac z poufna infolinia do spraw podatkow i zasilkow Urzedu Podatkowego Wielkiej Brytanii (*Inland Revenue*) pod numerem 0845 608 6000.

Czy muszę mieć Numer Ubezpieczenia Społecznego?

Tak, konieczne będzie posiadanie Numeru Ubezpieczenia Społecznego oraz podanie go pracodawcy, co zapewni właściwy zapis wszystkich składek ubezpieczenia społecznego. Osoby nie posiadające jeszcze tego numeru, powinny zgłosić się do najbliższego biura Departamentu Pracy i Emerytur (*Department for Work and Pensions*), jeśli przebywają na terenie Anglii, Szkocji lub Walii. Osoby przebywające na terenie Irlandii Północnej powinny się skontaktować z Departamentem Rozwoju Społecznego (*Department for Social Development*). Pracodawca może być w tym pomocny, lecz złożenie wniosku o Numer Ubezpieczenia Społecznego jest obowiązkiem pracownika.

Osoby, które pracowały wcześniej w Wielkiej Brytanii, na przykład na podstawie zezwolenia na pracę, w ramach programu zezwoleń dla wybranych sektorów gospodarki, w ramach programu imigracji osób o wysokich kwalifikacjach lub na podstawie karty sezonowych pracowników w rolnictwie, powinny już posiadać Numer Ubezpieczenia Społecznego.

Co powinny zrobić osoby prowadzące działalność gospodarczą?

Osoby te powinny natychmiast zarejestrować się w Urzędzie Podatkowym (Inland Revenue) dzwoniąc pod numer 0845 915 4515. Za opóźnienie przy rejestracji grozi grzywna wysokości 100 GBP.

Jakie inne sumy mogą zostać odjęte przez pracodawcę z wynagrodzenia?

Oprócz podatku i ubezpieczenia społecznego, pracodawcy mogą odejmować od wynagrodzenia jedynie sumy na zakwaterowanie i transport. Suma, którą pracodawca może pobrać za zakwaterowanie jest prawnie ograniczona.

Pracodawca może poprosić pracownika o podpisanie osobnej zgody na odjęcie tych sum od wynagrodzenia. Jeżeli dana osoba nie miała wyboru co do miejsca zakwaterowania lub rodzaju świadczonych usług mieszkaniowych, odjęcie sumy od wynagrodzenia może być nielegalne. Przed podpisaniem zgody, należy zasięgnąć rady Biura Porad Obywatelskich (*Citizens Advice Bureau*) lub skorzystać z infolinii do spraw minimalnego wynagrodzenia.

Czy pracodawca może zatrzymać mój paszport?

Paszport stanowi własność rządu kraju wydania i nikt inny nie powinien go przetrzymywać.

Jaka powinienem uzyskać płacę?

Większość osób zatrudnionych w Wielkiej Brytanii ma prawo do uzyskania wynagrodzenia przynajmniej w wysokości krajowej płacy minimalnej. Osoby pragnące uzyskać informacje o wysokości należnych dochodów w świetle tego przepisu lub osoby, które sadzą, że otrzymują wynagrodzenie poniżej krajowej płacy minimalnej, mogą skorzystać z telefonicznej linii pomocy **0845 6000 678**.

Ile godzin wolno mi pracować?

W większości miejsc pracy w Wielkiej Brytanii obowiązują prawne ograniczenia dotyczące średniego czasu pracy, przerw na odpoczynek oraz płatnych urlopów. Należy się upewnić, czy dane miejsce pracy jest objęte tymi ograniczeniami oraz dopilnować, aby pracodawca stosował się do obowiązujących przepisów. Informacje na ten temat można uzyskać w Departamencie Przemysłu i Handlu (*Department of Trade and Industry*) dzwoniąc pod numer **0845 6000 925** lub w Internecie pod adresem: **www.dti.gov.uk**.

Czy dostane urlop?

Pracownikom zatrudnionym w pełnym wymiarze godzin przysługują cztery tygodnie płatnego urlopu, tzn. jeżeli osoba zatrudniona jest na rocznej umowie i pracuje pięć dni w tygodniu, przysługuje jej do 20 dni urlopu. Ponieważ urlop może jednak obejmować święta państwowe, należy sprawdzić zapisy umowy dotyczące uprawnień urlopowych.

Jeżeli pracownik nie wykorzystał wszystkich przysługujących dni urlopu, w momencie zakończenia zatrudnienia pracodawca musi zapłacić za niewykorzystane dni wolne.

Jak mogę znaleźć pracę?

Pomocy w znalezieniu zatrudnienia udzielić może najbliższa agencja pośrednictwa pracy o nazwie „Jobcentre” lub „Jobcentre Plus”. Możliwe jest także znalezienie zatrudnienia za pośrednictwem agencji prac dorywczych.

Agencje te zapewniają pracowników dla innych firm. Agencja zatrudnia pracownika, wypłaca wynagrodzenie i może zapewniać zakwaterowanie i transport. Praca jest jednak wykonywana na rzecz innej firmy i firma ta decyduje w jaki sposób praca jest wykonywana.

Osoby zatrudnione w agencji otrzymują wynagrodzenie od agencji i agencja ta odejmuje od wynagrodzenia podatki i składki ubezpieczenia społecznego.

Co zrobić, jeżeli mam obawy dotyczące warunków BHP w miejscu pracy?

Pracodawca i osoba nadzorująca miejsce pracy mają obowiązek zapewnienia osobie zatrudnionej odpowiednich warunków pracy, które będą chronić jej zdrowie, bezpieczeństwo i mienie. Muszą mieć kontrole nad wszelkimi zagrożeniami związanymi z pracą i mogącymi spowodować obrażenia lub choroby.

Pracodawca ma obowiązek zawiadomienia pracownika o wszelkich zagrożeniach dla zdrowia i bezpieczeństwa oraz w razie potrzeby odpowiednio poinstruować i przeszkolić pracowników.

Jeżeli pracownik ma obawy dotyczące warunków higieny i bezpieczeństwa w miejscu pracy, należy najpierw powiadomić o tym przełożonego lub przedstawiciela do spraw BHP lub przedstawiciela związków zawodowych, jeżeli działają w danym zakładzie.

Jeżeli pracownik nadal nie jest zadowolony, może się skontaktować z infolinią Nadzoru BHP (Health and Safety Executive) pod numerem **08701 545500**. Jeżeli dana osoba chciałaby rozmawiać w języku ojczystym, należy powiedzieć operatorowi jaki to język. Pracownicy infolinii traktują wszystkie zgłoszenia w sposób ściśle poufny.

Gdzie szukać dalszych informacji

Zespół Rejestracji Pracowników Urzędu Spraw Wewnętrznych (*Home Office Worker Registration Team*)

Moorfoot

Sheffield S1 4PQ

Telefon: **0114 259 6262**

Pocztą elektroniczną: wpcustomers@ind.gsi.gov.uk

Internet: www.workingintheuk.gov.uk

Biuro Obsługi Cudzoziemców (*Immigration and Nationality Enquiries Bureau - INEB*)

Telefon: **0870 606 7766**

Departament Pracy i Emerytur (*Department for Work and Pensions*)

Telefon: **0207 712 2171**

Website: www.dwp.gov.uk

Jobcentre Plus w Internecie: www.jobcentreplus.gov.uk

Infolinia ds. Krajowej Placy Minimalnej (*National Minimum Wage Helpline*)

Telefon: **0845 6000 678**

Infolinia ds. osób rozpoczynających działalność gospodarczą (*Newly Self-employed Helpline*)

Telefon: **08459 15 4515**

Instytucja Nadzoru BHP (*Health & Safety Executive*)

HSE Infoline

Caerphilly Business Park

Caerphilly

CF83 3GG

Telefon: **08701 545500**

Minicom: **02920 808537**

Pocztą elektroniczną: hseinformationservices@natbrit.com

Internet: www.hse.gov.uk

Infolinie Nadzoru Plac w Rolnictwie (*Agricultural Wages Board*)

Anglia i Walia **0845 000 134**

Szkocja **0131 244 6392**

Irlandia Północna **02890 520813 lub 02890 524492**

Policja

Jezeli pracownik uwaza, ze jest wykorzystywany lub zle traktowany przez pracodawce, powinien skontaktowac sie z najblizsza komenda policji. Numer telefonu mozna znalezc w lokalnej ksiazce telefonicznej.

Biuro Porad Obywatelskich (Citizens' Advice Bureau)

Biuro Porad Obywatelskich udziela porad bezplatnych, w sposob poufny i bezstronny. Mozna w nich uzyskac pomoc w problemach zwiazanych z zadluzeniem, kwestiami mieszkaniowymi, prawnymi oraz odnoszacymi sie do zatrudnienia. Biura Porad Obywatelskich znajduja sie w wiekszosci m iast. Numery telefonu mozna znalezc w lokalnej ksiazce telefonicznej lub na Internecie:

www.citizensadvice.org.uk

Urząd Podatkowy (Inland Revenue)

Urząd Podatkowy udziela porad dotyczacych opodatkowania, skladek ubezpieczenia spolecznego, krajowej placy minimalnej, zwolnien podatkowych oraz zasilków na dzieci. Numer telefonu najblizszego biura mozna znalezc w lokalnej ksiazce telefonicznej lub w Internecie: **www.inlandrevenue.gov.uk**

Zwiazki zawodowe

W wielu miejscach pracy dzialaja zwiazki zawodowe reprezentujace prawa pracowników. Prawa pracowników obejmuja: prawo do krajowej placy minimalnej, prawo do przerw, urlopów i swiadczen urlopowych, prawo do odpowiednich warunków BHP, prawo do zrzeszania sie w zwiazkach zawodowych, prawo do ochrony przed dyskryminacja.

W razie problemów mozna sie skontaktowac ze zwiazkiem zawodowym lub z linia pomocy zwiazków zawodowych TUC „Know Your Rights Line” („Znaj swoje prawa”) pod numerem **0870 600 4882**. Szczegółowe informacje o prawach pracowników mozna znalezc na Internecie: **www.tuc.org.uk**

Learn Direct

„Learn Direct” jest organizacja udzielajaca bezplatnych porad dotyczacych kursów jezyka angielskiego w danym rejonie. Dostepne kursy moga byc platne. Infolinia: **0800 100900**

Informacje dla pracodawców

Program Rejestracji Pracowników został stworzony jako sprawny system rejestracji nie nakładający dodatkowych lub zbytecznych obciążeń na potencjalnych pracodawców zatrudniających obywateli ośmiu państw przystępujących do Unii Europejskiej.

Zgłoszenie wniosku o rejestrację jest obowiązkiem pracownika. Pracodawca musi jednak przekazać tej osobie list na papierze z nagłówkiem firmy potwierdzający datę rozpoczęcia pracy. Pismo to będzie potrzebne w celu rejestracji pracownika.

W świetle przepisów pracodawca będzie odpowiedzialny za zapewnienie sobie prawa do zatrudnienia pracownika z jednego z ośmiu państw przystępujących do Unii Europejskiej. Pracodawca ma prawo zatrudniać danego pracownika w pierwszym miesiącu pracy. Jeżeli pracownik złożył wniosek w czasie pierwszego miesiąca pracy, pracodawca ma prawo zatrudniać go do momentu wydania decyzji w sprawie wniosku. Pracodawca będzie miał nadal prawo zatrudniać pracownika po wydaniu zaświadczenia o rejestracji.

Pracodawca powinien:

- Uzyskać i zachować kopie formularza wniosku wypełnionego przez daną osobę jako dowód, że osoba ta zgłosiła wniosek o rejestrację przed upływem miesiąca od rozpoczęcia pracy;
- odebrać i zachować kopie ważnego zaświadczenia o rejestracji.

W świetle nowych przepisów Pracodawca może być winny popełnienia wykroczenia, jeżeli:

- pracownik nie złożył wniosku o zaświadczenie o rejestracji do Urzędu Spraw Wewnętrznych w ciągu jednego miesiąca od rozpoczęcia pracy dla danego pracodawcy;
- pracodawca nie posiada kopii wypełnionego formularza wniosku; oraz
- pracodawca nadal zatrudnia daną osobę.

W razie orzeczenia kary, maksymalna grzywna dla pracodawcy wynosi 5000 GBP.

Po rozpatrzeniu wniosku Zespół Rejestracji Pracowników przesyła pracodawcy kopie zaświadczenia o lub kopie listu odmownego.

Jeżeli pracodawca nie otrzyma kopii zaświadczenia o rejestracji danego pracownika w ciągu jednego miesiąca od zatrudnienia danej osoby, można skontaktować się z

Zespołem Rejestracji Pracowników dzwonić pod numer **0114 259 6262** lub korzystając z faksu **0114 259 5961**.

Dodatkowe wskazówki dla pracodawców można uzyskać dzwonić pod numer infolinii dla pracodawców **0845 010 6677** lub w Internecie:
www.ind.homeoffice.gov.uk